

۸

خداوند صاحب اختیار عالم است

خلاصه جلسه هشتم: توحید در جهان بینی اسلام

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در هشتمین جلسه‌ی سلسله سخنرانی‌های «طرح کلی اندیشه‌ی اسلامی در قرآن» به موضوع توحید می‌پردازد و پس از تعریف جهان بینی به معنای برداشت یک انسان، یک مسلک یا یک دین از جهان؛ توحید را در جهان بینی اسلام شرح میدهد و می‌فرمایند توحید: «یعنی همه مجموعه‌ای که نامش جهان است ساخته و پرداخته قدرتی بالاتر و عظیم تربه نام الله است» و با بررسی آیاتی از سوره بقره و سوره مریم این مطلب را عیناً در قرآن بررسی می‌کنند. در انتهای جلسه نیز ایشان بیان می‌کنند «بینش توحیدی خالص اسلامی می‌گوید تمام ممکنات و موجودات از یکجا، از یک مبدأ، از یک دست قدرت، آفریده و ساخته و پرداخته شدن؛ همه در مقابل او بندگان و بردگانند، همه در مقابل او اسیر قدرتند، همه باید فرمان او را ببرند».

جلسه ۸: توحید در جهان بینی اسلام خداآوند صاحب اختیار عالم است

آیه ۲۵۵ سوره‌ی مبارکه‌ی بقره
آیات ۸۸ تا ۹۴ سوره‌ی مبارکه‌ی مریم

آیات این جلسه

الله	جهان بینی	بینش توحیدی	بندگان	واژگان کلیدی
نکات کلیدی				آیه
<p>جهان یک حقیقتی است که به خودی خود استقلال ندارد؛ خودش خودش را بوجود نیاورده؛ از داخل واز درون نجوشیده؛ بلکه دست قدرتمندی این پدیده‌های گوناگون را آفریده و به وجود آورده... این دست قدرتمند نامش الله است، نامش خداست.</p> <p>الله هر آن موجودی است که انسان در مقابل او به صورت تقاضیس، به صورت تعظیم و تکریم، خضوع می‌کند و اختیار خودش را داشت او می‌دهد.... آن کسانی که به سنت‌ها و عقیده‌های پوج، بطور بی‌قید و شرط تسليم می‌شوند، الهشان همان سنت و عقیده پوج است.</p> <p>پس اینی که می‌گوید «لا الله الا الله» جزا او الهی نیست؛ یعنی الله واقعی نیست، یعنی هر کس دیگر را غیر از الله به الوهیت، به معبدیت پذیرفتید، گناه کردید، برخلاف حق، عملی را انجام دادید؛ چون جز الله هیچ کس شایسته معبد بودن و الوهیت نیست.</p>				
				<p style="text-align: center;">اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ</p> <p>الله؛ هیچ معبدی بجزاونیست.</p>

[از خصوصیت الله آن است که] زندگی او دائمی و جاودانه و همیشگی است. آن کسی که زندگان به زندگی او زنده اند و اگر او نباشد، اگر او نخواهد، اگر او را ده نکند، یک زنده و یک جلوه زندگی در جهان باقی نخواهد بود.

لحظه‌ای غفلت، لحظه‌ای بی‌توجهی و جهل در وجود و حیات او راه ندارد. موجودات دیگر، خداوندگاران دروغین غفلت می‌کنند از خودشان، از مردم تحت اختیارشان، از جهانی که در قبضه آنها هست.

هیچ قدرت دیگری سراغ نداریم ما که حتی به انداره قدرت یک شفیع، بتواند در مقابل خدا عرض اندام بکند. اگر کسی شفاعت دیگران را می‌کند باز به اذن خداوند می‌کند. پیغمبران که شفاعت می‌کنند، اولیا و ائمه و صلحاء و مومنین و شهدا که شفاعت می‌کنند پیش خدا، جز به اذن خدا نمی‌کنند.... تازه آنها هم علت اینکه می‌توانند شفاعت کنند، این است که بیشتر بندگی خدا کردند؛ چون تحت قدرت خدا بیشتر خودشان را قرار دادند.

الْحَقِيقَيْوْم

آن زنده پایینده و نگهدار و نگهبان

لَا تَأْخُذْهُ سِتْةٌ وَلَا نُومٌ

لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ

اورا چرت و خواب نمی‌رباید.
هرچه در آسمان ها و در زمین
است ازاوست

مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا
يَأْذِنِهِ

کیست در نزد او، که جز به اذن و
رخصت او شفاعتی کند؟

يَعْلَمُ مَا يَبْيَنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا
خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ
مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسَعَ
كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا
يَؤُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ
الْعَظِيمُ

(قرهه/۲۵۵)

هر آنچه پیش روی و هر آنچه
پشت سر آنها (بندگان) است،
میداند و آنان (بندگان) به چیزی
از دانش او- مگر آنچه خود او
بخواهد- احاطه و آگاهی ندارند.
تخت قدرت و حکمرانی او، بر
آسمانها و زمین گستردہ است و
نگهبانی آسمان و زمین اور اگران
نمی آید.

اوست بلند مرتبه و بزرگ

بیینید چطور تمام عالم را به دو صفت تقسیم
می کند. یک صفات، صفات خدا؛ یک صفات، صفات
موجودات دیگر. در این صفات دیگر، همهی ذرات
عالی بندگان خدایند در حد واحد. از لحاظ بندگی
خدا، بین دو موجود عالم هیچ امتیازی نیست. از
این جهت که بندگ خدا هستند، از این جهت که
تحت قدرت و در قبضه خدایند، همه یکسانند.

وَقَالُوا تَحَذَّرَ الرَّحْمَنُ وَلَدًا

(مریم/۸۸)

و گفتند که خدای رحمان، فرزندی
گرفته است،

لَقَدْ حِنْثَمْ شَيْنَاً إِذَا

(مریم/۸۹)

همانا چیزی سهمگین فرا آوردید

**تَكَادُ السَّمَاوَاتُ يَنْفَطِرُ مِنْهُ وَ
تَنْشَقُ الْأَرْضُ وَتَخْرُّجِبَالُ هَذَا**

(مریم/۹۰)

چیزی که کم مانده بود به سبب آن
آسمان‌ها پاره‌پاره و زمین شکافته
شود و کوهها در هم فرو ریزند.

أَنْ دَعَوْلِرَحْمَنِ وَلَدًا

(مریم/۹۱)

(و آن این بود) که برای خدای
رحمان، فرزندی قائل شدند
وَمَا يَنْبَغِي لِرَحْمَنِ أَنْ يَتَخَذِّلَدًا

(مریم/۹۲)

در حالیکه برای خدای رحمان،
فرزند داشتن، شایسته نیست
**إِنْ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَ
الْأَرْضِ إِلَّا تَسْأَلُ الرَّحْمَنَ عَنْهَا**

(مریم/۹۳)

همه‌ی اشیاء و اشخاص آسمان‌ها
و زمین، نیستند مگر فراهم آمدگان
نزد خدای رحمان به عبودیت
لَقَدْ أَحْصَاهُمْ وَعَدَّهُمْ عَدًّا

(مریم/۹۴)

همانا همگی آنان را به ضبط
آورده و ایشان را برشمرده است
برشمردنی.

بخشی از بیانات آیت‌الله خامنه‌ای در ۱۳۵۳/۷/۴ در مسجد امام حسن الحسین مشهد:

از مجموع، بینش اسلام را در مورد خدا، خوب به دست می‌آورید و آن چیست؟ و آن این است که در همه منطقه وجود، یک قدرت به نام خداست، یک مرکز قدرت، یک کانون دانش و حیات و نیرو، به نام خدا. و در طرف مقابل، تمام پدیده‌ها رو به آن قدرت عظیم و جلیل، با حال مسکن، با حال عبودیت، با حال بندگی، همه و همه؛ فرقی هم بین پدیده‌های عالم، از جهت عبودیت در مقابل آن مرکز قدرت نیست. یک ذره کوچک تا یک کوهکشان عظیم، یک انسان مؤمن یا یک انسان کافر، یک موجود بی ارزش یا یک انسان با ارزش، همگان در مقابل آن موجود، دست بسته، تسلیم، عبد، بنده، برده‌اند.